

HIFO-styrets beretning for perioden juni 2010 til juni 2011

ORGANISASJON

Styret

Styret har i perioden hatt følgende sammensetning:

Faste medlemmer:

Dag Hundstad, Bergen, leder.

Kari Myklebost , Tromsø, nestleder.

Halvor Skurtveit, Bergen, kasserer.

Runar Jordåen, Bergen, redaktør av medlemsbladet.

Anne Kjersti Jacobsen, Oslo, skolekontakt.

Olav Tysdal, Stavanger.

Lise Kvande, Trondheim.

Gro Hagemann, Oslo.

Varamedlemmer – som er blitt oppfordret til å møte fast på styremøtene:

Stian Hauge, Trondheim.

Magnus Vollset, Bergen.

Karsten Korbøl, Oslo.

Marte Hommerstad, Oslo.

Styrets arbeidsutvalg har bestått av:

Dag Hundstad, Kari Myklebost, Halvor Skurtveit og Runar Jordåen.

Valgkomité:

Jan Messel, Hilde Gunn Slottemo og Årstein Svihus.

Revisorer:

Gunleiv Hadland og Birgit Larsen

Styret har i perioden fortsatt prioritert å arrangere styresamlinger som går over to dager,

fremfor kortere møter med høyere frekvens. Dette begrunnes både med muligheten for å redusere reiseutgiftene, og at man får et bedre møteklime ved å være samlet over en noe lengre periode. Det er avholdt to ordinære styremøter i perioden, i Oslo 01.–02.10. 2010 (kombinert med lokallagsseminar) og i Bergen 21.–22.01. 2011. Det vil bli avholdt et siste styremøte for perioden i forbindelse med Nordisk historikermøte i Tromsø 12. august 2011. Mellom styresamlingene har styremedlemmene og arbeidsutvalget hatt løpende kontakt via e post.

MEDLEMSUTVIKLING 2006–2010

Tidspunkt	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
Ordinære medlemskap	761	754	729	729	695
Student-medlemskap	89	87	87	92	82
Familie-medlemskap			9	8	20
Subsidiert medlemskap			39	69	87
Livsvarige medlemmer			16	16	16
Totalt kontingenter	850	841	825	829	797
Totalt medlemskap			880	914	900

Tabellen er for årene frem til og med 2008 basert på summen av innbetalt medlemskontingent gjort i de ulike årene, og omfatter derfor både kontingent for det inneværende året og tidlige betalinger for neste års kontingent. Fra og med 2009 viser tabellen antallet som har betalt for kalenderåret.

Kommentarer:

Ordinært medlemskap

Ved omleggingen til kollektivt abonnement på *Historisk tidsskrift* fra og med 2008 fryktet enkelte at dette ville føre til en betydelig nedgang i medlemsmassen. Medlemsutviklingen viser at dette ikke har vært tilfelle. Nedgangen på ordinære medlemskap fra 2009 til 2010 viser en noe bekymringsfull tendens, men det må likevel presiseres at flere ordinære medlemmer i denne perioden har tegnet familiemedlemskap. Kontingenten var 660 kroner i 2010.

Studentmedlemmer

Disse betaler redusert kontingent. I 2009 var satsen 365 kroner. Kategorien har vært stabil de senere årene.

Familiemedlemskap

Dette er en ordning med redusert kontingent (365 kroner i 2010) for familier der flere medlemmer av husstanden er HIFO-medlemmer. Ordningen ble innført på bakgrunn av vedtaket om kollektivt abonnement på *Historisk tidsskrift* for medlemmene. Medlemmene i en familie/husstand mottar kun ett eksemplar av henholdsvis *Historisk tidsskrift* og medlemsbladet, og får derfor reduksjon i kontingenten. Kategorien har økt det siste året.

Subsidiert medlemskap

I samarbeid med Universitetsforlaget, innførte HIFO høsten 2007 en ordning med ett års subsidiert (gratis) medlemskap i HIFO for nylig uteksaminerte mastergradsstudenter. Dette omfatter også abonnement på *Historisk tidsskrift* og medlemsbladet. Ordningen har vist seg vellykket, i det en forholdsvis høy del av kandidatene har valgt å opprettholde medlemskapet som ordinære medlemmer etter at det subsidierte året er over. I 2008 hadde HIFO 39 subsidierte medlemmer, og 17 av disse valgte å fortsette medlemskapet i 2009. I 2009 var det 69 subsidierte medlemmer og 27 av disse fortsatte som medlemmer i 2010. Pr. 18.05. 2011 er det 28 av de 87 subsidierte medlemmene fra året før som har fortsatt som betalende medlemmer. Tallene viser at dette nå må betraktes som det mest verdifulle rekrutteringstiltaket for HIFO.

Livsvarig medlemskap

Dette er en kategori som er opprettet som følge av en gjennomgang av gratisabonnementer på *Historisk tidsskrift*. Det viste seg at en del av disse i sin tid tegnet livsvarig medlemskap i

HIFO, og de dette gjelder er derfor ført inn i medlemsregisteret. Det har ikke vært anledning til å tegne livsvarig medlemskap i HIFO de senere årene.

Abonnenter på *Historisk Tidsskrift*

Tidspunkt	31.12. 2006	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2010
HIFO-abonnenter	502	500	824	873	793
Betalende abonnenter	1044	1012	1294	1281	1261
Gratis-abonnenter	85	82	83	75	41

Kommentar: Den store økningen i antallet HIFO-abonnenter fra 2008 skyldes overgangen til kollektivt abonnement for medlemmene. Abonnement for 2010 kostet 525 kroner for privatpersoner, 330 kroner for studenter og 900 kroner for institusjoner. Prisen for e-abonnement er 1000 kroner (med papirabonnement koster e-abonnement 200 kroner). Kategorien "HIFO-abonnenter" er i 2009 og 2010 medregnet subsidiert abonnement for uteksaminerte mastergradskandidater, og denne kategorien er også medregnet blant betalende abonnenter.

Eksterne abonnenter på *Historikeren* (tidligere *HIFO-nytt*)

Tidspunkt	31.12. 2006	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2010
Betalende abonnenter	22	23	22	23	20
Gratis-abonnenter	28	28	28	29	28
Eksterne abonnenter totalt	50	51	50	52	48

Kommentar: Alle HIFO-medlemmer mottar medlemsbladet, og tabellen omfatter derfor bare eksterne abonnenter. Gratisabonnementene omfatter også 7 pliktavleverte eksemplarer til Nasjonalbiblioteket. Abonnement for 2010 kostet 300 kroner for ikke-medlemmer. Medlemsbladet skiftet fra nr. 1/2010 navn fra *HIFO-nytt* til *Historikeren*.

LOKALLAG

HIFO har til sammen 10 lokallag over hele landet, nemlig i Agder, Bergen, Bodø, Nordvestlandet, Rogaland, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag, Tromsø, Vestfold og Østlandet. HIFO Nord-Trøndelag ble nedlagt i 2011 etter en periode med lavt aktivitetsnivå. Sammen med andre aktører arrangerer lokallagene ekskursjoner, foredrag og workshops og står slik for verdifull historieformidling i de ulike regionene. Lokallagsaktiviteten har en særlig viktig rolle for historikere som er bosatt utenfor de største byene. For denne gruppen bidrar HIFO-arbeidet til å styrke fagidentiteten og koble den lokale historieaktiviteten opp mot den generelle forskningsfronten. Aktivitetsnivået i de ulike lokallagene er varierende, noe som er naturlig i og med at dette i stor utstrekning drives av ildsjeler og som sådan er sårbart. Delvis må også oppslutningen om lokallagsaktivitetene sees i forhold til konkurransen med andre tilbud. Mange av lokallagene har likevel dyktige ressurspersoner som makter å skape engasjement om lagsaktiviteten. Flere av lagene har valgt å samarbeide med andre aktører og henvende seg til nye grupper (eksempelvis studenter) for å nå bredere ut, og det viser seg at dette er fruktbart. Med HIFOs begrensede økonomi, har organisasjonen for tiden ikke råd til å stimulere lokallagsaktiviteten på den måten som styret finner ønskelig. Ni av elleve lokallag har bedt om og fått overført 5000 kroner i lokallagsstøtte for 2010. I tillegg er det bevilget 8000 kroner i ekstraordinær arrangementstøtte i løpet av perioden.

Lokallagsseminar

01.–02.10. 2010 arrangerte HIFO et seminar for lokallagsrepresentanter og styremedlemmer. Dette fant sted i Kulturvernets hus i Oslo, som vi fikk disponere vederlagsfritt av Norges Kulturvernforbund. Alle lokallag ble invitert til å sende representanter, og åtte lokallag var representert sammen med HIFO-styret. Det sentrale tema på seminaret var aktiviteten i lokallagene: Hvordan får vi flere til å komme på arrangementene våre? Tom Græger med bakgrunn fra både media og det frivillige organisasjonsliv var ekstern foredragsholder. Lokallagene hadde skissert konkrete ”case” i form av planlagte arrangementer, og disse var utgangspunkt for innlegget og den videre debatten. På seminaret fikk vi også en del tid til generell diskusjon om organisasjonsutvikling i HIFO. I etterkant har vi fått positive

tilbakemeldinger fra deltakerne, som synes dette var et nyttig treffpunkt mellom sentralstyret og lokallagene. Styret arbeider for nytt lokallagsseminar høsten 2011.

Flytting av HIFOs sekretariat og arbeidsutvalg i 2012

I og med at det vil være en del utskiftninger i HIFO-styret fra og med våren 2012, har styret sett det som naturlig at sekretariat og base for arbeidsutvalget flyttes da. HIFO har da hatt base i Bergen i seks år, og i denne perioden nytt godt av infrastrukturen på Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (tidligere Historisk institutt) ved Universitetet i Bergen. For at organisasjonen skal fremstå som mest mulig representativ og ikke slite mer enn nødvendig på ett enkelt fagmiljø, kan det da være naturlig med et skifte av base. For at organisasjonen skal få nok ressurser å trekke veksler på, bør fagmiljøet ha en viss størrelse, og styret ser det derfor som naturlig at basen fortsatt blir i én av de fire ”gamle” universitetsbyene. Organisasjonen har tidligere hatt tilhold i Oslo, og for tiden er NTNU vert for *Historisk tidsskrift*. Styret har på denne bakgrunn vedtatt å rette en henvendelse til Institutt for historie og religionsvitenskap (IHR) ved Universitetet i Tromsø, som har respondert positivt i forhold til å ta på seg vertskapsansvaret for HIFO. I praksis medfører dette at det stilles kontorplass og infrastruktur til rådighet for sekretær. Styret vil i den kommende perioden arbeide for en overføring av kompetanse til det nye sekretariatet og arbeidsutvalget i Tromsø.

ØKONOMI

(Skrevet før revisjonsrapport).

Regnskapet for 2010

Regnskapet for året 2010 er gjort opp med et underskudd på 43 810 kroner. Det gjøres oppmerksom på at en del av kontingentinntektene for 2010 ble bokført i 2009. Dersom man korrigerer for disse inntektene, blir underskuddet 10 070 kroner. Fra og med 2011 vil alle kontingentinntekter bli bokført i året de gjelder.

De totale inntektene ble 428 047 kroner i 2010 (ikke korrigert for kontingentinntekter bokført i 2009). De ordinære inntektene er relativt stabile, men både kontingentinntekter og støtten fra høyskoler og universitet minket noe sammenlignet med året før. Som medeier i *Scandinavian Journal of History* mottok HIFO til sammen 65 296 kroner. Normalt vil denne summen være 10–20 000 kroner, men i 2010 ble det i tillegg utbetalt en kompensasjon for manglende

vederlag for årene til og med 2008. Universitetsforlaget bidro i 2010 med 20 000 kroner, øremerket for HT-prisen. Videre mottok HIFO i 2010 125 000 kroner fra Institusjonen Fritt Ord til utdeling som stipend, fordelt over fem år. Tilskuddet er satt på egen konto, som bundne midler. De årlig utdelte beløpene (25 000 kroner), blir først ført som inntekt same året som utdeling finner sted.

Utgiftene for 2010 ble 471 857 kroner. Den største utgiftsposten, på 120 000 kroner, gjelder utgivelsen av *Historikeren*, og er i samsvar med budsjettet. Opprettelse av nytt nettsted og arrangering av lokallagsseminar førte til større kostnader enn budsjettert på postene kontor- og møteutgifter. Til gjengjeld ble det brukt mindre enn planlagt på årsmøte og sekretærlønn.

Inntektene til HIFO er begrensede, men med de eksisterende rammebetingelsene er den økonomiske statusen til foreningen, etter styrets vurdering, god. Både inntekter og utgifter er relativt forutsigelige. Skoleseksjonen og lokallagenes økonomi er ikke inkludert i HIFOs hovedregnskap.

Fra og med 2010 innførte myndighetene en ny ordning for momskompensasjon til frivillige organisasjoner. HIFO søkte om kompensasjon, og mottok 7925 kroner. Nettogevinsten ble imidlertid det halve, da man måtte betale autorisert revisor for en attest. Fra og med 2011 ser det ut til at kravet om denne attesten vil falle bort, og utbyttet av den nye ordningen vil derfor trolig bli høyere i fremtiden.

På sikt er det ønskelig å øke organisasjonens økonomiske handlingsrom, både for å frigjøre flere midler til administrative ressurser og for å sikre rammevilkårene for redaksjonen av *Historisk tidsskrift*, *Historikeren* og for organisasjonen generelt. I 2010 ble det, etter initiativ fra Norges Kulturvernforbund, levert inn søknad om driftsstøtte via ABM-utvikling til Kulturverndepartementet. I dag mottar noen, men ikke alle av Kulturvernforbundets medlemmer driftsstøtte over Miljøvern- eller Kulturdepartementet, og det er et mål for forbundet at alle medlemmene på sikt skal motta slik støtte. Søknadene som ble levert inn via Kulturvernforbundet fikk dessverre ikke uttelling på Statsbudsjettet i 2011, men vi har mottatt signaler om at embetsverket føler et behov for å se på tilskuddene til hele det frivillige kulturvernfeltet i sammenheng. I januar ble det levert ny søknad om 500 000 kroner til driftsstøtte over statsbudsjettet 2012. Etter at AMB-utvikling er nedlagt, er det Norsk Kulturråd som er forberedende instans for Kulturdepartementet. Det er en prioritert oppgave

for Kulturvernforbundet å drive lobbyvirksomhet for at alle medlemsorganisasjonene skal få driftsstøtte.

Budsjett for 2012

I budsjettet for 2012 vil styret i stor grad videreføre nivået på inntekts- og utgiftspostene. Utgivelsen av medlemsbladet *Historikeren* er en prioritert oppgave. Styret ønsker å videreføre den samlede lokallagsstøtten på omtrent samme nivå som før. Styret har som målsetning å øke annonseinntektene og støtten fra universiteter og høyskoler.

KONTORDRIFT

Elise Nicolaisen har vært ansatt som foreningens sekretær gjennom hele perioden. Praksisen med tre timer fast kontortid i uken har fortsatt, og sekretæren har utenom kontortiden vært tilgjengelig på e-post. Nær sagt alle henvendelser til sekretariatet har foregått via e-post. Sekretæren har, som tidligere, vært sekretær på styremøtene, vedlikeholdt medlemsregisteret, hatt ansvaret for den løpende oppdateringen av HIFOs nettsider og bistått kassereren med diverse konteringsarbeid. Hun har i tillegg arbeidet med annonsering via *Historikeren* og e-postlisten HIFO-net, og bistått styreleder og redaksjonen i medlemsbladet ved behov.

REIESTIPEND OG PRISER

Reisestipend

På styremøtet i januar 2010 vedtok HIFO-styret nytt reglement for tildelingen av reisestipend. Bakgrunnen for dette var en oppfatning av at støttebeløpet er for lavt til å være av større nytte i forhold til faglige reiser, og at man derfor bør prioritere å gi færre, men større reisestipend. I tillegg er det et ønske fra styrets side om at studenter og andre medlemmer som ikke har andre muligheter for finansiering av faglige reiser skal prioriteres i enda sterkere grad enn tidligere. Det kom inn seks søknader om reisestipend i 2010. To av disse ble støttet med 8000 kroner og én med 4000 kroner. Stipendet vil neste gang bli utlyst høsten 2011.

Sverre Steen-prisen

HIFO deler hvert år ut Sverre Steen-prisen for fremragende formidling av historie på høyt faglig nivå. Prisen skal primært tildeles én eller flere personer som i løpet av foregående år har utmerket seg ved ypperlig formidling av historie på høyt faglig nivå, men kan også tildeles for en persons samlede formidlingsvirksomhet. Sverre Steen-prisen for 2010 ble

tildelt forskningsleder ved Det norske nobelinstitutt, dr. philos Olav Njølstad for biografien *Jens Chr. Hauge – fullt og helt*. Juryen besto av Erling Sandmo, Arnhild Skre og Sølvi Sogner. De fremhevet blant annet at Njølstads bok var en ”bemerkelsesverdig og rik utgivelse som var et viktig tema i den norske historiske, politiske og litterære debatten i lang tid” og at biografien kvalifiserer til Sverre Steen-prisens statutter gjennom å være ”ypperlig formidling av historie på høyt faglig nivå”. Ny priskomite for 2011 består av Erling Sandmo, Hilde Gunn Slottemo og Lasse Midttun.

HIFOs pris for mest nyskapende bidrag til *Historisk tidsskrift* (”HT-prisen”)

Styret i HIFO vedtok høsten 2009 å opprette en pris som skal gå til det mest nyskapende bidrag til *Historisk tidsskrift* i løpet av kalenderåret. HIFO vil med dette bidra til å synliggjøre *Historisk tidsskrift* som den fremste norske publiseringskanalen for faghistorikere, samt stimulere norske historikere til å skrive nyskapende, substansielle og gjennomarbeidede bidrag til tidsskriftet. Universitetsforlaget har støttet prisen for 2010 og 2011 med en sum av 20 000 kroner. HT-prisen for bidrag i 2009-årgangen ble tildelt professor i utviklingsstudier ved Høgskolen i Oslo, Tore Linné Eriksen, for artikkelen ”Folkemord i et komparativt koloniperspektiv: et riss av en fagdebatt”, i *Historisk tidsskrift* 3:2009. Dette er en historiografisk oversiktsartikkel om komparativ folkemordsforskning. Juryen uttaler blant annet at artikkelen ”viser hvordan historiografiske artikler kan overskride det sammenfattende og drive et fagfelt lenger fram”. Ny jury for 2011, som skal vurdere 2010-årgangen av HT, består av Hilde Sandvik, Hallvard Tjelmeland og Sigbjørn Sønnesyn.

HIFOs Fritt Ord-stipend

Siden 1994 har HIFO stimulert nyeksaminerte hovedfags-/mastergradskandidater i historie med tildeling av et årlig publiseringsstipend. Midlene må oppfattes som ekstra berettigede siden de kommer stipendmottakerne til gode i en periode av forskningskarrieren som ofte oppleves som økonomisk vanskelig (mellom mastergrad og videre virke som historiker). Ordningen har siden 1999 vært finansiert av Institusjonen Fritt Ord. Midlene fra Fritt Ord tok slutt med tildelingen i 2009, og det ble da søkt om 125 000 kroner til videreføring av stipendordningen. Søknaden ble innvilget, noe som har gjort det mulig å øke det årlige stipendbeløpet til 25 000 kroner for en periode over fem år. Juryen for HIFOs Fritt Ord stipend for innleverte mastergradsoppgaver i 2009 bestod av Nils Olav Østrem, Randi Wærdahl og Jan Thomas Kobberrød. Det kom inn 10 søknader, og stipendet ble tildelt Stian Johansen Tiller. Våren 2009 leverte han oppgaven *Defending the UN Agenda. The Peace*

Effort of the Palastine Conciliation Commission 1949—1951 ved Universitetet i Oslo.

Juryen for oppgaver innlevert i 2010 består av Randi Bjørshol Wærdahl, Finn Erhard Johannessen og Jan Thomas Kobberrød. Da fristen gikk ut 1. februar 2011 var det kommet inn hele 18 søknader. Styret konstaterer at det økte fokuset på prisen i fagmiljøene har gitt resultater og er fornøyd med økningen i antall søkere. Lokallagene oppfordres til å fortsatt reklamere for stipendet i forbindelse med avslutningsarrangementene for uteksaminerte mastergradskandidater på utdanningsinstitusjonene.

HIFOS ARRANGEMENTER OG ARRANGEMENTER DER HIFO ER PARTNER

Norske historiedager 2010

Da nåværende HIFO ble stiftet i 1990 ble arrangering av faglige seminarer vedtaksfestet. Fra og med 2009 har styret i HIFO besluttet at *Norske historiedager* skal være normalbetegnelsen for HIFOs årlige nasjonale konferanse for faghistorikere. Norske historiedager 2010 ble arrangert 18.–20. juni i Bø i Telemark av historikermiljøet på Høgskolen i Telemark, Institutt for kultur- og humanistiske fag i samarbeid med HIFO. Ellen Schrupf ledet komitéen. Årets Historiedager inneholdt tradisjonelle elementer som hovedsesjon, årsmøte for HIFO, parallellsesjoner, ekskursjoner, festmiddag og felles avslutningssesjon. Arrangørene prioriterte å holde konferanseavgiften på et lavt nivå og sørge for billige overnattingstilbud, slik at alle, særlig studenter, hadde mulighet til å delta. Hovedtema for konferansen var *Demokrati*, og demokrati i fortid, nåtid og fremtid var tema for hovedsesjonen hvor Francis Sejersted, Mona Ringvej og Timothy C. W. Blanning var hovedtalere. Hovedtema gikk også igjen i flere av de parallelle sesjonene på lørdagen, med tema som *Venstrekapitalisme, demokrati og marked, Politisk innflytelse i middelalderen* og *Dannelse og utdanning – demokratisering i Norge 1814–2010*. Også avslutningssesjonen søndag handlet om demokrati. Her diskuterte statsviter Øyvind Østerud og historikerne Kristin Asdal, Knut Kjeldstadli og Hans Fredrik Dahl demokratiets utfordringer og begrensninger, ledet av ordstyrer Frank Aarebrot. Konferansen hadde ca. 170 påmeldte, noe som må karakteriseres som meget tilfredsstillende. Komitéen har all ære for et flott arrangement.

Norske historiedager 2012

På grunn av at Det nordiske historikermøtet arrangeres i 2011 i Tromsø (se nedenfor), har

HIFO-styret besluttet at det dette året ikke skal arrangeres Norske historiedager. Etter den eksisterende rotasjonsordningen er det HIFO Bodø som skal stå for arrangementet i 2012, og lokallaget har sammen med historieseksjonen ved Universitetet i Nordland tatt på seg dette ansvaret. Arrangementskomitéen ledes av Wilhelm Karlsen. Tidspunktet for arrangementet er noe tidligere enn det som har vært vanlig det senere år; Historiedagene i Bodø arrangeres helgen 4.–6. mai 2012. Komitéen har betraktet dette som et gunstig tidspunkt for både ansatte i videregående skole og i universitets- og høyskolesektoren. I løpet av den nærmeste tiden vil hovedtema bli bestemt i samarbeid med HIFO sentralt, og til høsten sendes det ut invitasjon til sesjon- og manuslokking.

Norske historiedager 2013

HIFO Sogn og Fjordane har respondert positivt på å arrangere Norske historiedager i 2013. Forrige gang lokallaget hadde dette arrangementet var i 2001. Historikermiljøet ved Høgskolen i Lillehammer, som egentlig stod for tur i 2013, fant å ikke ha kapasitet til å ta på seg arrangementet nå, men vil gjerne bli tatt i betraktning som arrangør på et senere tidspunkt.

21st International Congress of Historical Sciences 2010

Verdenskongressen for historikere arrangeres hvert femte år. Hovedarrangør er Den internasjonale komitéen for historievitenskap (ICHS/CISH), der HIFO representerer Norge. Mange vil huske at Oslo var vertskap i 2000, og 22.–28. august 2010 ble kongressen arrangert i Amsterdam. HIFOs leder med varadelegat (Lise Kvande fra HIFO-styret) stilte på generalforsamlingen i ICHS/CISH. På generalforsamlingen ble finnen Marjatta Hietala valgt til ny president. Det ble også besluttet at den neste Verdenskongressen i 2015 skal arrangeres i Shandong i Kina.

Det 27. nordiske historikermøtet i Tromsø, august 2011

Nordisk historikermøte arrangeres vanligvis hvert tredje år. På grunn av Verdenskongressen for historikere i 2010 er arrangementet denne gangen forskjøvet ett år, til 2011, da Norge er vertsland. Institutt for historie og religionsvitenskap ved Universitetet i Tromsø (UiT) har påtatt seg arrangementet. Arrangementskomitéen ledes av Einar Niemi, med Kari Myklebost som HIFO-representant. Konferansen arrangeres 11.–14. august på UiTs campus, og interessen for møtet har vært svært stor. Arrangørene har mottatt forslag til sesjoner fra alle de nordiske landene, og programmet inneholder tre heldagssesjoner, atten halvdagssesjoner, seksten rundebordsesjoner, sytten frie foredrag og fire prosjektpresentasjoner. I tillegg til det

faglige programmet er det tradisjonen tro lagt opp til et rikholdig ekskursjonsprogram, med en innledende rundreise i Nord-Troms onsdag 10. august, samt halvdagsekskursjoner både i og rundt Tromsø by lørdag ettermiddag. Lørdag kveld avholdes det festmiddag på Rica Ishavshotell, og her markeres HIFOs prisvinnere for 2011 med en kort annonsering. HIFOs medlemsblad *Historikeren* har hatt fyldig dekning av arrangementet både i nr. 1 og 2/2011, og ytterligere informasjon om forarbeidet med møtet fins der.

INTERN INFORMASJON

HIFOs hjemmesider

HIFOs nye nettsider ble lansert under Historiedagene i Bø i juni 2010. Nettsidene bruker publiseringssystemet WordPress og er plassert på Universitetet i Bergen sitt webhotell. Det visuelle uttrykket er utarbeidet av Magnus Vollset i HIFO-styret i samarbeid med Formidlingsavdelingen ved UiB, og har blitt justert etter innspill fra styret og redaksjonen i *Historikeren*. De nye nettsidene er enklere å betjene og oppdatere enn de gamle. I tillegg til generell informasjon om foreningen og kontinuerlige oppdateringer gjennom året, har også utvalgte tekster fra *Historikeren* blitt publisert på nettsidene. Slik har HIFO fått en tydeligere og mer oppdatert profil på nett.

HIFO-net

E-postlisten HIFO-net har som tidligere vært benyttet til å orientere medlemmene om aktuelle arrangementer og stillingsannonser. Alle innleggene blir godkjent av sekretariatet før de viderefordles. For utsendelse av ekstern informasjon avkreves det et gebyr på 500 kroner.

PROFILERING AV ORGANISASJONEN

I samarbeid med Universitetsforlaget, ble det høsten 2007 etablert en ordning der nylig uteksaminerte mastergradskandidater kan få et års subsidiert medlemskap i organisasjonen. Dette omfatter abonnement på *Historisk tidsskrift* og medlemsbladet. Representanter fra lokallagene har ansvar for å informere om dette tiltaket ved semesterslutt på de ulike institusjonene. Etter at året med subsidiert medlemskap er omme, blir det sendt ut faktura til de subsidierte medlemmene, med oppfordring om å tegne ordinært medlemskap. Ordningen må, som nevnt ovenfor, betegnes som en suksess, og er i dag det viktigste profileringstiltaket for organisasjonen.

En trykksak med informasjon om *Historikeren* og HIFO er sendt ut til forlag som kan være mulige annonsører i medlemsbladet, og vil på sikt også bli sendt ut til flere potensielle støttespillere av organisasjonen.

HIFO har i løpet av perioden oppdatert sin side på Wikipedia og opprettet en side på Lokallhistoriewiki. Foreningen blir også profilert gjennom de nye nettsidene til Norges Kulturvernforbund. I januar 2009 opprettet HIFO en Facebookgruppe. Denne ble raskt populær, men ga ikke så gode muligheter for informasjonsspredning som vi ønsket. Derfor ble gruppen konvertert til en "side" på Facebook i april 2011, og den gamle gruppen er nå lagt ned. Pr. 21. juni 2011 har vi 237 personer som følger oss på Facebook. Flere av lokallagene har også opprettet egne Facebooksider.

HIFO i media

HIFOs leder hadde april 2011 et innlegg i *Dagbladet* om bruken av kulturarvsbegrepet og behovet for en inkluderende kulturvernbevegelse.

INTERNASJONALT ARBEID

HIFO er medlem av Den internasjonale komitéen for historievitenskap, som bærer det franske navnet Comité International des Sciences Historiques (CISH) og det engelske navnet International Committee for Historical Sciences (ICHS). Organisasjonen ble dannet av representanter fra 19 land i Genève i 1926. I dag har ICHS nasjonale komitéer i 53 land, i tillegg til en rekke andre underordnede organisasjoner og kommisjoner. HIFO var med på å spre informasjon om ICHS-konferansen i Amsterdam i august 2010 overfor våre medlemmer (se ovenfor). På møtene i Amsterdam var HIFO som nevnt representert med leder og varadelegat. ICHS har nå nye og mer dynamiske nettsider, der kontaktinformasjon for HIFO er registrert.

HIFO er engasjert i solidaritetsarbeid gjennom medlemskap i Network of Concerned Historians (NCH). NCH samler og offentliggjør informasjon om forfølgelse og sensur av historikere og samarbeider med menneskerettsorganisasjonen NEAR (Network for Education and Academic Rights). Lenker til disse organisasjonene er lagt ut på HIFOs nettsider, og vi har også bidratt til å spre informasjon om NCH gjennom medlemsbladet.

Nordisk samarbeid

Som nevnt ovenfor, er Nordisk historikermøte i 2011 lagt til Universitetet i Tromsø, Institutt for historie. I forbindelse med forarbeidet til Nordisk historikermøte i Reykjavik i 2007 ble det klart at nettverket av nordiske historikerinstitusjoner og -kolleger som har ligget til grunn for tidligere konferanser har gått i oppløsning. På historikermøtet i 2011 har HIFO tatt initiativ til en egen rundebordsesjon som drøfter tidligere erfaringer og utfordringer ved nordisk historikersamarbeid, samt hvordan et nytt nettverk best kan forankres slik at man sørger for forutsigbarhet. Representanter for alle de nordiske søsterorganisasjonene er invitert til sesjonen. I tillegg vil redaktøren for *Scandinavian Journal of History*, som eies av historikerorganisasjonene i fellesskap, delta.

MEDLEMSPLEIE

De senere år har HIFO-styret og kontorsekretæren arbeidet for at alle medlemmer i organisasjonen skal være registrert med oppdatert e-postadresse i medlemsregisteret. Dreiningen mot å publisere informasjon digitalt, gjør at organisasjonen kan frigjøre ressurser som tidligere har vært benyttet til utsendelse av brev. Under 50 prosent av medlemmene var registrert med e-postadresse ultimo mars 2005, mens tallet for juni 2011 er over 80 prosent. I sekretariatet vil dette arbeidet fortsatt bli prioritert, slik at man kan nærme seg full dekning.

HIFOS ARKIV

I forbindelse med overflyttingen av sekretariatet fra Oslo til Bergen våren 2006 ble en mindre del av arkivmaterialet overført til Bergen. En del av arkivet ble stående igjen i kjelleren på Historisk institutt ved Universitetet i Oslo, mens materiale fra før 1990 ble deponert på Riksarkivet. I styreperioden har det vært en dialog med Riksarkivet, og i løpet av neste periode vil materialet på UiO bli registrert og avlevert.

Redaksjonen av medlemsbladet har etterlyst en oversikt over gamle utgaver av *HIFO-nytt*. Sekretariatet har derfor oppfordret medlemmer som kan tenke seg å donere eldre årganger av tidsskriftet om å henvende seg. Dette har gitt gode resultater, og i tillegg er det på UiO funnet en del stensilerte medlemsblad fra de første årgangene. Vi mangler nå kun få eksemplarer før vi nærmer oss komplett dekning.

HIFOS PUBLIKASJONER

Historikeren

Historikeren kom i 2010 ut med fire nummer. Redaktør har vært Runar Jordåen, med Magnus Vollset som varareduktør. I tillegg til å være et internt meldingsblad som gir medlemmene mulighet til faglige og fagpolitiske diskusjoner, spenner artiklene fra lokallagsaktiviteter og aktuelt skolestoff, til presentasjon av ulike forskningsfronter hvor historikere er involvert. I tillegg til Jordåen og Vollset har redaksjonen siden høsten 2009 bestått av Silje de Amoriza, Dunja Blazevic, Anders Fält, Magnus Halsnes og Ingrid Myrstad, alle rekruttert fra mastergradsmiljøet i historie på UiB. Våren 2011 ble også to nye medlemmer, Pål Berg Svenungsen og Eyvind Urkedal York, rekruttert til redaksjonen.

Redaksjonen satser på faglig aktuelt stoff og trykker innsendte bidrag som speiler aktuelle problemstillinger for foreningens medlemmer. Det er en ambisjon å følge opp HIFOs aktiviteter, og det tas sikte på bred dekning av lokallagsaktiviteter: Redaksjonen har en egen lokallagsansvarlig til å følge opp og se til at lokallagene sender inn bidrag. Tilsvarende har redaksjonen også en egen skolekontakt som holder kontakten med HIFO-skole og sørger for at hver utgave har relevant stoff om historie i skolen. Siden høsten 2010 har man også satset på nye spalter: *Klassikeren* (om sentrale verker og forfatterskap i norsk historiografi), *Bokessayet* (om viktige bidrag til faget internasjonalt i nyere tid) samt *Seniors perspektiv* (intervju med seniorer innen faget, en gjenopptakelse av en serie som også tidligere gikk i *HIFO-nytt*). De nye og gamle spaltene reflekterer innspill fra redaksjonen og fra leserne.

Redaksjonen har jevnlig møter i Bergen. I mai 2011 deltok et av redaksjonsmedlemmene, Ingrid Myrstad, på redaktørseminar for medlemsorganisasjonene i Kulturvernforbundet.

Historisk tidsskrift (HT)

Som nevnt i forrige årsmelding, vedtok styret i 2010 å si opp den nåværende avtalen med Universitetsforlaget om utgivelse av *Historisk tidsskrift (HT)*. Denne utløper ved utgangen av 2011. Utgivelsen av tidsskriftet har etter hvert blitt mer og mer kostnadskreven. Etter at kollektivt abonnement på HT for HIFOs medlemmer ble innført fra 2008, får dette direkte følger for kontingenten. For å undersøke markedet ble det derfor bestemt å innhente tilbud på trykking av tidsskriftet fra flere forlag, inkludert Universitetsforlaget.

Prosessen ble noe mer komplisert enn vi tenkte oss, da det viste seg at Norges forskningsråd utarbeidet nye rutiner for tidsskriftstøtte på samme tidspunkt som tilbudsrunderen foregikk.

(Søknad om støtte til Forskningsrådet i perioden 2011–2013 ble for øvrig levert i begynnelsen av juni). Da tilbudene fra forlagene var mottatt, viste det seg at den økonomiske gevinsten ved å skifte forlag var mindre enn forventet. Etter å kritisk ha gått gjennom tilbudene og bedt om noen presiseringer, ble det enighet i styret om å gå i nye kontraktsforhandlinger med Universitetsforlaget.

Hovedårsaken til valget var at Universitetsforlaget nå tilbyr en økonomisk gunstigere og mer forutsigbar abonnementsordning for våre medlemmer enn tidligere. HIFO tilbys nå å fakturere forlaget 50 kroner pr. medlem i salgskostnader i året, som tilbakeføres organisasjonen. I tillegg vil abonnementsprisene for våre medlemmer fryses i løpet av kontraktsperioden (tre år), mens disse tidligere kunne justeres hvert år.

I tillegg ser styret det som sentralt at forlaget har lang erfaring. Universitetsforlaget er den tyngste aktøren på det norske markedet når det gjelder produksjon av vitenskapelige tidsskrift, og har i årenes løp opparbeidet en god dialog med Forskningsrådet. Dette er særlig verdifullt siden det nå er innført nye tilskuddsordninger, og da vi må være forberedt på å fortsatt forsvare HTs posisjon på nivå 2 i forhold til systemet for vitenskapelig rapportering. Det har også veid tungt at man i redaksjonen har ønsket et fortsatt samarbeid med forlaget, og at det ville ha medført praktiske ulemper å skifte utgiver. Viktig er det også at Universitetsforlagets database for elektronisk publisering, Idunn.no, er uten sidestykke på det norske markedet. –

Tilbudsrunder og de videre forhandlingene har tatt mye av styrets kapasitet i vårsemesteret 2011. Gjennom hele prosessen har vi også hatt god dialog med HT-redaksjonen. Stian Hauge fra styret har hatt et særlig ansvar for prosessen, og har fungert som mellomledd mellom arbeidsutvalget/styret, forlagene, Norges forskningsråd og redaksjonen. Han har en vesentlig del av fortjenesten for at vi tidlig på høsten 2011 forhåpentligvis kan undertegne ny kontrakt med Universitetsforlaget. Når kontraktforslaget foreligger, vil HIFO koble inn juridisk ekspertise for å ta høyde for alle eventualiteter.

Scandinavian Journal of History

Tidsskriftet *Scandinavian Journal of History* eies av de nordiske historikerforeningene i fellesskap. Tidsskriftet utkommer i fire eksemplarer årlig, og May-Brith Ohman Nielsen representerer HIFO som norsk redaktør. Hovedredaktør er Guðmundur Hálfðanarson (Island). Tidsskriftet har nå nivå 1-status i forhold til vitenskapelig rapportering. Etter initiativ fra

HIFO, innstilte Nasjonalt fagråd på å heve tidsskriftet til nivå 2-status, men dette ble dessverre ikke sanksjonert av Universitets- og høyskolerådet. Etter forslag fra HIFO skal mulighetene for rabattert kontingent (eller eventuelt kollektivt abonnement) for de nordiske medlemsorganisasjonene utredes i redaksjonen. Som deleiere av tidsskriftet, mottar HIFO årlig utbetaling av roaylties fra forlaget Taylor & Francis (se under økonomi).

OPPDRAGSFORSKNING

I perioden har HIFO formidlet en rekke historiefaglige oppdrag og stillinger gjennom HIFO-net og HIFOs hjemmesider, samt i medlemsbladet. HIFO blir kontaktet av oppdragsgivere og oppdragsforskere, og gir råd vedrørende diverse arbeids- og kontraktsforhold.

ANNEN VIRKSOMHET

Styret ved Norsk lokalhistorisk institutt

HIFO har forslagsrett når Kulturdepartementet oppnevner nytt styre for Norsk lokalhistorisk institutt (NLI). I perioden 2010–2013 sitter Finn-Einar Eliassen som representant for HIFO i styret, med Atle Døssland som vara. Eliassen har funksjon som nestleder.

Norges Kulturvernforbund

HIFO er medlem av paraplyorganisasjonen Norges Kulturvernforbund (før 2004 Kulturvernets fellesorganisasjon – KORNG). Kulturvernforbundet har 19 landsdekkende medlemsorganisasjoner med til sammen nesten 200 000 medlemmer. HIFOs leder sitter som medlem i Kulturvernforbundets styre. Styret har vært representert på diverse arrangementer i Kulturvernforbundets regi. Fra styrets side har det i perioden fortsatt vært prioritert å synliggjøre HIFO som en aktør innenfor kulturvernssektoren. HIFOs inneværende søknad om driftsstøtte fra Kulturverndepartementet kom, som nevnt ovenfor, i stand etter et initiativ fra Kulturvernforbundet. Etter styrets oppfatning bør samarbeidet med andre organisasjoner innenfor det materielle og immaterielle kulturvernfeltet videreutvikles. Kontaktene innenfor Kulturvernforbundet har tilført HIFO organisatorisk kompetanse, og kan også bidra til å gjøre organisasjonen mer synlig.

Nasjonalt fagråd for historie

HIFO har møterett i Nasjonalt fagråd for historie, og har vært representert på møtene og i e-postkorrespondansen som har foregått i Fagrådet.

ARBEID RETTET SPESIELT MOT SKOLE OG LÆRERE I HISTORIE

Skoleseksjonen har bestått av Anne Kjersti Jacobsen (leder), Karsten Korbøl, Herdis Wiig og Jørgen Eliassen. Karsten Korbøl har vært ansatt i 20 prosents stilling som koordinator for skoleseksjonens arbeid. Stillingen er finansiert av Institusjonen Fritt ord. Skoleseksjonen har hatt jevnlig møter i perioden.

HIFOs prosjektkonkurranse i historie 2009/2010

Arbeidet med prosjektkonkurransen i historie for skoleelever har vært prioritert. Det har vært tidkrevende å utforme oppgaver, ordne trykking og utsendelser, samt å organisere juryering og premiering. Tema for konkurransen 2009/2010 var *Min familie i historien*. Det kom inn 515 bidrag fra 554 elever. Det var en liten nedgang i forhold til konkurransen i 2008/2009. Juryen har bestått av Magne Angvik, Berit Lundberg, Elisabeth Thue og Ketil Knutsen. Magne Angvik gikk av som mangeårig leder for juryen, og HIFO-skole vil takke ham for den store innsatsen han har gjort for konkurransen. Vinneren i klassen for ungdomsskolen var Johanne Grimsby Skaansar fra St. Paul skole i Bergen. I klassen for videregående skole vant Marie Aakran fra Hartvig Nissens skole i Oslo. Alle deltakere i konkurransen fikk diplomer. Ingen av prisvinnerne hadde anledning til å delta på EUSTORYs Youth Academy.

HIFOs prosjektkonkurranse i historie 2010/2011

Tema for konkurransen 2010/2011 er nok en gang *Min familie i historien*. Begrunnelsen for å ha samme tema som tidligere år, er at dette synes å treffe godt i forhold til læreplanene og at temaet er åpent, noe som gjør det lett for elevene å arbeide med en besvarelse etter egne interesser og ønsker. Skoleseksjonen ønsker at så mange lærere som mulig vil gjennomføre konkurransen som en del av sin undervisning, og dette er trolig lettere å få til dersom temaet er det samme over tid. Det gir forutsigbarhet og gir lærere mulighet til å legge konkurransen inn i årsplanen. I alt deltok 855 elever med 830 bidrag i årets konkurranse, noe som er ny deltakerrekord. Den geografiske spredningen er god, men fortsatt er Oslo overrepresentert. Juryen har bestått av Berit Lundberg, Elisabeth Thue og Ketil Knutsen. Vinner i klassen for ungdomsskolen ble Jenny Hoemsnes fra Runni Ungdomsskole, Nes i Akershus. I klassen for videregående skole var det Johanne Helle Bredeli, Hartvig Nissens skole, Oslo, som fikk 1. prisen.

Seminarer og etterutdanningstilbud for historielærere

I et forsøk på å styrke kontakten mellom HIFO-skole og lokallagenes skolekontakter, ble det arrangert et idéseminar i Oslo i april 2010. Temaet for seminaret var HIFOs tilbud til lærere, utvikling av undervisningsmateriale og videreutvikling av prosjektkonkurransen. HIFOs etterutdanningsseminar for historielærere ble arrangert i oktober 2010 i Oslo. Seminarets hovedtema var globalhistorie i undervisningen. I tillegg var det en workshop om bruk av musikk i undervisningen, samt foredrag og erfaringsutveksling i forbindelse med deltakelse i prosjektkonkurransen. Samarbeidet med Institusjonen Fritt Ord gjorde det mulig å arrangere årlige etterutdanningsseminar for lærere. Program for høstens seminar vil foreligge ved skolestart.

Annen aktivitet

Skoleseksjonen var tilstede på EUSTORYs årsmøte i april 2011 i Hamburg, Tyskland, sammen med representanter fra alle de 22 medlemslandene. Karsten Korbøl ble valgt inn i styret for EUSTORY. Medlemmer av skoleseksjonen deltok også på Euroclios generalforsamling og årlige etterutdanningsseminar i Wroclaw i Polen. Temaet i år var *Fact finding Mission*. Anne Kjersti Jacobsen ble gjenvalgt som medlem i Euroclios kontrollkomité. I 2012 vil Euroclios etterutdanningsseminar finne sted i Alanya, Tyrkia. Seminaret er åpent for alle historielærere, og det er mulig å søke Comenius-stipend for dekking av reise og opphold.

STYRETS VURDERING AV VIRKSOMHETEN

I likhet med forrige styreår, har perioden 2010–2011 vært et godt og ekspansivt år for HIFO. Det har vært et aktivt arbeidsår innenfor alle de fem feltene som må oppfattes som kjerneområder av vår virksomhet; henholdsvis lokallagene, fagtidsskriftet (*Historisk tidsskrift*), medlemsbladet (*Historikeren*), skoleseksjonen og Historiedagene. I tillegg har vi opprettet ny hjemmeside med som er enklere å betjene og oppdatere enn de gamle, og har gjennom dette og våre nye Facebook-sider fått en mer oppdatert og tydelig profil på nett. Medlemsutviklingen har de siste årene vist en svakt nedadgående tendens, men det er et håp om at ordningen med subsidiert medlemsskap for nytudannede mastergradskandidater på sikt kan motvirke dette. Den gledelig store oppslutningen rundt Historiedagene i Bø viser at behovet for denne typen faglige arrangementer er minst like stor som før. Den nye avtalen som er under utarbeiding angående utgivelsen av *Historisk tidsskrift*, vil være økonomisk gunstigere enn den eksisterende for våre medlemmer, og vil også gi økt forutsigbarhet. Medlemsbladet *Historikeren* har en ung og dynamisk redaksjon, som legger mye arbeid ned i

å produsere eget materiale og få interessante bidrag. Den årlige prosjektkonkurransen som HIFOs skoleseksjon arrangerer, har i 2010/2011 satt ny deltakerrekord. Lokallagsseminaret høsten 2010 var et vellykket tiltak som vil bli videreført.

Styret oppfatter at HIFO er en godt etablert organisasjon, men at det innenfor dagens svært begrensede økonomiske og organisatoriske rammeverk må foretas klare prioriteringer for å nå de viktigste målene i arbeidsplanen. Det har vært kontinuitet i kontordriften, noe som er en klar fordel for organisasjonen. De økonomiske rutinene er godt innarbeidet, og gjennom arbeid med nye nettsider, e-postlisten og utviklingen i medlemsbladet arbeides det for at informasjonsflyten til medlemmene skal være så effektiv som mulig. Det må også fremheves at dugnadsånden fortsatt er levende i alle deler av organisasjonen, både sentralt og lokalt. Med større økonomisk handlingsrom, vil HIFO kunne utvide det administrative apparatet og ha et høyere ambisjonsnivå for de ulike sidene av foreningens virksomhet. Det er sterkt ønskelig at HIFO i fremtiden får økt sine eksterne overføringer; både for å opparbeide et økonomisk sikkerhetsnett og for å øke organisasjonens handlingsrom.